

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

1. Вступ

На сучасному етапі розвитку українського суспільства актуальність політологічного знання пояснюється необхідністю постійної взаємодії з державою, зростанням ролі політичних технологій та їх впливом на свідомість людей, а отже необхідністю теоретичних та практичних знань про сферу політики. У навчальній дисципліні “Політологія” розглядаються такі категорії, як політика, політичне життя, політична влада, держава, демократія, громадянське суспільство, політична еліта і лідерство, світовий політичний процес та ін., які дають цілісне уявлення про політичну науку. На основі отриманих знань із зазначеного курсу у студентів формуються навички чіткого оперування понятійно-категоріальним апаратом політології, раціонально-критичного осмислення політичних явищ та процесів, виробляються власна позиція і вміння застосовувати знання у професійній і громадській діяльності.

Мета курсу: сформувати у студентів культуру політичного мислення, опанувати досягнення світової та української соціально-політичної думки, загальноцивілізаційних цінностей з метою розуміння та сприйняття складних політичних процесів сучасності.

У результаті вивчення курсу студент повинен

Знати:

1. Історію розвитку політології.
2. Структуру та основні поняття політичної науки.
3. Чинники, що впливають на ступінь активності людини в політиці.
4. Місце і роль політичних інститутів в політичній системі.
5. Можливості практичного застосування отриманих знань.

Вміти:

1. Фахово тлумачити головні терміни даного курсу.

2. Аналізувати особливості політичних процесів у суспільстві.
3. Застосовувати теоретичні знання на практиці.

2. Методичні рекомендації щодо вивчення окремих тем курсу.

Грунтовне вивчення курсу «Політологія», засвоєння теоретичних питань, основних понять політичної науки особливостей неможливе без систематичної, наполегливої самостійної роботи студента. Самостійна робота студентів - це процес активного, цілеспрямованого засвоєння студентом нових для нього знань і вмінь без прямої участі викладача. В ході самостійної роботи, запланованої по даній дисципліні студент може: більш ґрунтовно засвоїти теоретичний матеріал дисципліни (засвоєння лекційного курсу, а також окремих тем, окремих питань з теми т.д.); закріпити знання теоретичного матеріалу, використовуючи необхідний практичний інструментарій (питання для самоконтролю); застосувати отримані знання і практичні навички для аналізу конкретних ситуацій, прийняття рішень формування власної позиції. Самостійне опрацювання окремих тем курсу передбачає використання конспекту лекцій, основної літератури; документів, додаткової літератури та інших матеріалів. Систематизація та узагальнення вивченого матеріалу повинна включати: визначення основних понять, аналіз змісту, структури та особливостей конкретних політичних феноменів, посилання на рекомендовані до теми джерела (цитати з них). Слід навчитись знаходити та відбирати з різноманітних джерел таку інформацію, котра стосується саме цих запитань, і систематизувати її відповідно до кожного з них.

Зміст самостійної роботи з дисципліни складає: підготовку до семінарських занять; самостійне опрацювання (конспектування) матеріалу; самостійне опрацювання наукових і періодичних видань (перелік літератури міститься у робочій програмі); самостійне вивчення окремих тем (питань) курсу; написання студентом не менш як одного реферату за семестр; самостійне розв'язування тестових завдань; підготовка до іспиту. Критеріями оцінки результатів самостійної роботи студента виступають: рівень

засвоєння навчального матеріалу; вміння використовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань; обґрунтованість і чіткість відповіді на питання, що виносяться на самостійне вивчення; оформлення звітнього матеріалу відповідно до вимог.

3.Завдання для самостійної роботи:

Назва теми та завдання для самостійного вивчення	Література	Форма контролю
<p>Тема. Політологія як система знань про політику. Теоретичні передумови формування політичної науки. Основні національні школи і проблемні підходи сучасної західної політології. Взаємозв'язок теорії політики та прикладної політології.</p>	<p>13; 14;15 (о) 26;27 (д)</p>	<p>Написання доповіді Написання реферату</p>
<p>Тема. Специфіка політичної влади. Способи легітимізації влади в сучасній Україні. Політичний вплив та політичне маніпулювання як методи здійснення влади. Сила, авторитет і примус у структурі влади.</p>	<p>13; 14;15 (о)</p>	<p>Підготовка повідомлень до семінарського заняття</p>
<p>Тема. Політична система суспільства. Явні та латентні функції політичної системи. Структури «входу» та структури «виходу» політичної системи. Особливості комунікації в політичній системі.</p>	<p>1;2 (о) 26;27 (д)</p>	<p>Складання тез доповіді на семінарському занятті</p>
<p>Тема. Суспільно-політичні рухи. Групи тиску в механізмі прийняття політичних рішень. Місце і роль груп інтересів в політичному процесі.</p>	<p>5;7 (о)</p>	<p>Самостійний пошук додаткової літератури та написання реферату</p>
<p>Тема. Держава як форма організації суспільства. Права людини і формування правової держави в Україні. Основні моделі соціальної держави.</p>	<p>11;13 (о)</p>	<p>Самостійний пошук додаткової літератури та написання тез доповідей</p>

<p>Тема. Політичні еліти та лідерство. Сучасні концепції еліт. Моделі циркуляції еліт та політичний процес в Україні. Регіональні еліти в Україні. Лідерство як політичний феномен. Образ ідеального політичного лідера в масовій свідомості українського суспільства. Політичне лідерство в демократичному суспільстві.</p>	10;11 (о)	Пошук додаткової літератури з теми
<p>Тема. Політична культура. Роль політичної культури в політичній системі суспільства. Політична культура сучасної української молоді. Еволюція української політичної культури.</p>	14;15 (о) 26;27 (д)	Пошук додаткової літератури з теми Письмова творча робота
<p>Тема. Виборчий процес. Роль ЗМІ у виборчому процесі. Причини та наслідки політичного абсентеїзму. Особливості планування виборчих кампаній.</p>	13; 14;15 (о)	Підготовка повідомлення до семінарського заняття та пошук додаткової літератури з теми
<p>Тема. Поняття та основні типи політичних конфліктів. Поняття політичного конфлікту. Основні критерії класифікації політичного конфлікту. Основні етапи та способи розв'язання політичного конфлікту.</p>	9;10;18 (д)	Пошук додаткової літератури з теми Письмова творча робота
<p>Тема. Світова політика як система міжнародних відносин. Основні принципи зовнішньої політики. Поняття глобальних політичних проблем. Основні напрями та пріоритети зовнішньополітичної діяльності української держави.</p>	13; 14;15 (о)	Самостійний пошук додаткової літератури та написання тез доповідей

4. Питання для самоконтролю:

1. Політологія як наука: предмет та об'єкт.
2. Поняття та структура політичної сфери суспільства.

3. Поняття, ресурси та функції політичної влади.
4. Легітимність влади, типи легітимності влади.
5. Структурна організація політичної влади: суб'єкт, об'єкт, ресурси.
6. Поняття та функції політичної системи суспільства.
7. Типологія політичних систем: тоталітарні, авторитарні, демократичні.
8. Поняття і типи політичних режимів, їх ознаки.
9. Поняття, ознаки та функції держави.
10. Поняття, ознаки і функції громадянського суспільства.
11. Політична культура: її суть та функції.
12. Типологія політичної культури.
13. Політична еліта: сутність та функції.
14. Лідерство як закономірність політичного життя.
15. Поняття, сутність і основні функції міжнародної політики.
16. Специфіка міжнародних відносин.
17. Основні міжнародні організації, напрямки їх діяльності.
18. Глобальні проблеми сучасності (політичний аспект).

5. Тестові завдання:

1. Хто з перерахованих політичних мислителів минулого висловлював ідеї божественного походження влади:

1) Ф. Вольтер; 2) Демокрит; 3) Г. Гегель; 4) Аристотель; 5) Ш. Монтеск'є; 6) Конфуцій;

2. Яким терміном Платон називав державну владу народу:

1. демократія; 2. тимократія; 3. тиранія; 4. олігархія.

3. Які форми державного устрою Аристотель відносив до правильних:

1) монархія; 2) тиранія; 3) аристократія; 4) олігархія; 5) політія; 6) демократія.

3. Хто з американських політичних мислителів ХХ століття не є автором теорії політичної системи:

1. Д. Істон; 2. М. Алмонд; 3. С. Верба; 4. Р. Даль.

4. Легітимність влади, заснована на дійсній або приписуваній винятковій якостях лідера, називається

1) традиційною, 2) харизматичною, 3) раціонально-легальною.

5. Ознакою правової держави є:

1) республіканська форма правління, 2) федеративний устрій держави, 3) наявність судової системи, 4) поділ влади.

6. Формами державного правління є:

1) унітаризм; 2) президентська республіка; 3) автократія; 4) анархія; 5) монархія; 6) боярська республіка; 7) деспотія; 8) дуалістична монархія.

7. Головними рисами соціальної держави є:

1) створення системи соціального захисту громадян; 2) система прогресивного оподаткування; 3) проведення соціальної політики; 4) система "соціального партнерства"; 5) забезпечення прав і свобод громадян; 6) формування цивільного суспільства; 7) втручання держави в економіку.